EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 24.5.2023.
COM(2023) 267 final

2023/0162 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu Polijai atļauj piemērot samazinātas akcīzes nodokļa likmes smagajai degvieleļļai, dabasgāzei, oglēm un koksam, kurus izmanto kā kurināmo

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai Eiropas Savienībā reglamentē Padomes Direktīva 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai[1] ("Enerģijas nodokļu direktīva" jeb "direktīva").

Saskaņā ar direktīvas 19. panta 1. punktu un papildus jo īpaši 5., 15. un 17. panta noteikumiem Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij ieviest turpmākus atbrīvojumus no nodokļa vai nodokļa samazinājumus īpašu politikas apsvērumu interesēs.

Polija vēlas saņemt atļauju smagajai degvieleļļai, dabasgāzei, oglēm un koksam, kurus izmanto kā kurināmo, uz laiku piemērot samazinātas valsts nodokļa likmes, kas ir zemākas par minimālajiem direktīvas 9. pantā un I pielikuma C tabulā noteiktajiem nodokļu līmeņiem.

Pieprasītais piemērošanas termiņš ir ierobežots uz 6 mēnešiem un nepārsniedz Enerģijas nodokļu direktīvas 19. panta 2. punktā noteikto maksimālo termiņu.

Polijas iestādes 2023. gada 3. janvāra vēstulē informēja Komisiju par savu nodomu no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 30. jūnijam piemērot minēto pagaidu pasākumu. Polijas iestādes 2023. gada 15. februārī sniedza papildu informāciju.

Atkāpes pieprasījums attiecas uz samazinātu nodokļa likmju piemērošanu smagajai dīzeļdegvielai, dabasgāzei, oglēm un koksam, kurus izmanto kā kurināmo, saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu. Augstās inflācijas izraisītā sociālā un ekonomiskā situācija un energoproduktu cenu pieaugums ir nopietna problēma Polijas sabiedrībai. Tajā pašā laikā, ievērojot Direktīvas 2003/96/EK noteikumus, kas paredz katru gadu pārskatīt tās valstu nodokļu likmes, kuras izteiktas valstu valūtās, kas nav euro, Polijai nāktos palielināt valsts nodokļa likmes minētajiem produktiem.

Polijas iestādes norādīja, ka minētās direktīvas 13. pantā paredzētā to minimālo likmju ikgadējā atjaunināšana, kuras dalībvalstīm, kas nav ieviesušas euro, ir izteiktas valsts valūtā, apvienojumā ar īslaicīgi augsto un nelabvēlīgo euro un zlota (EUR / PLN) valūtas kursu 2022. gada oktobra pirmajā darbdienā nozīmētu, ka būtu jāpalielina attiecīgajiem produktiem piemērojamie nodokļu līmeņi[2].

Zlota valūtas kurss kopš tā laika ir atgriezies labvēlīgākā līmenī, taču 13. panta procedūrā tas nav ņemts vērā, un tādēļ vienīgais veids, kā Polijai saglabāt nemainīgus nodokļu līmeņus minētajiem energoproduktiem, būtu pieprasīt atkāpi. Bez šīs atkāpes būtu jāpalielina šiem produktiem piemērojamie nodokļu līmeņi.

Polijas pieprasījuma mērķis ir mazināt negatīvo ietekmi, ko šāds palielinājums radītu, un saglabāt attiecīgās valsts nodokļa likmes to pašreizējā līmenī, kas ir zemāks nekā direktīvā noteiktie minimālie nodokļu līmeņi. Tas nozīmē samazināt valsts nodokļa likmes, kas

[1] OV L 283, 31.10.2003., 51.–70. lpp.

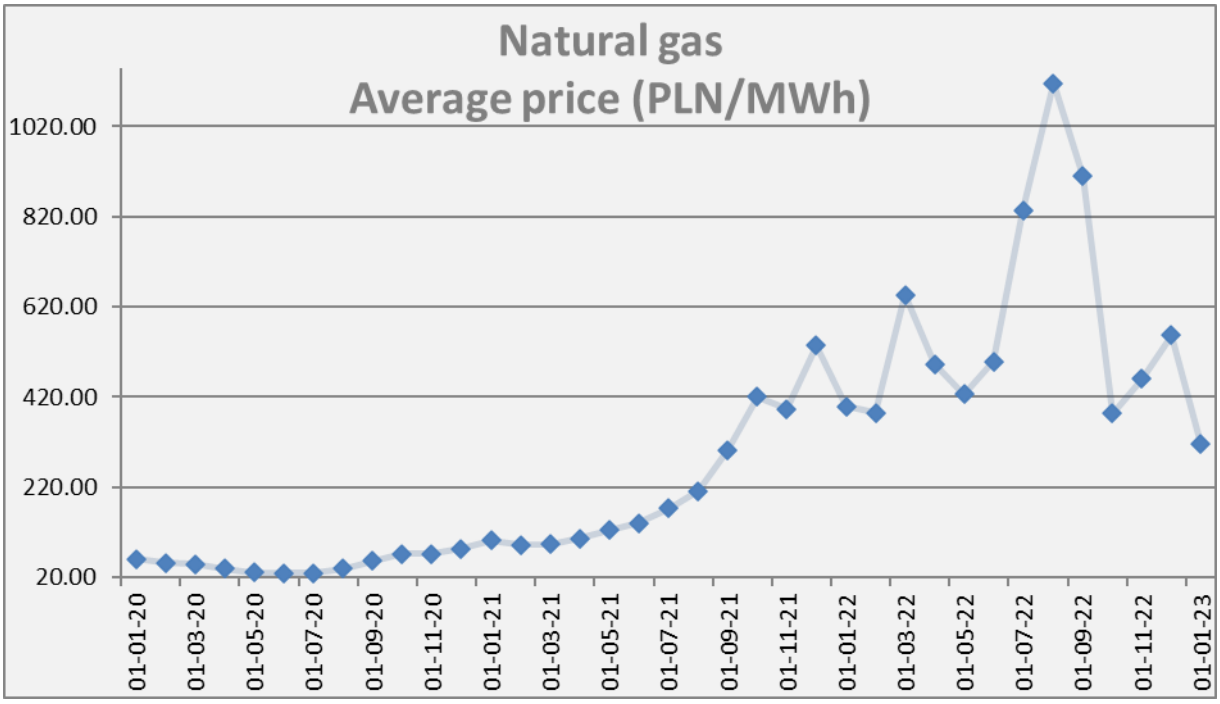
[2] 2023. gadā akcīzes nodokļa vajadzībām PLN valūtas kurss attiecībā pret EUR ir 4,8320 (2022. gadā tas bija 4,5826).

izteiktas euro, salīdzinot ar minimālajām likmēm, un attiecīgais samazinājums atbilstu valūtas kursa radītajai summas atšķirībai pēc ikgadējās korekcijas, kas veikta saskaņā ar direktīvas 13. pantu. Šī valsts likmju nepalielināšana tiktu piemērota arī citiem energoproduktiem, kas paredzēti izmantošanai kā kurināmais minētās direktīvas 2. panta 3. punkta nozīmē.

Polija uzsvēra, ka šāda atkāpe ir nozīmīga, ņemot vērā enerģijas cenu straujā pieauguma negatīvo ietekmi, kas ir vienas no sekām, ko radījis Krievijas iebrukums Ukrainā. Polijas iestādes uzsvēra, ka līdztekus straujajai inflācijai šī situācija tieši ietekmē gan mājsaimniecības, gan uzņēmumus. Šajā sakarā Polija norādīja, ka akcīzes nodokļa likmes samazinājums būtu pieejams visiem patērētājiem, kas iegādājas kurināmo, uz kuru attiecas atkāpes pieprasījums[3].

Saskaņā ar Polijas iestāžu sniegtajām ziņām, kas attēlotas turpmākajās diagrammās, 2022. gadā ievērojami palielinājās to energoproduktu cenas, uz kuriem attiecas atkāpes pieprasījums.

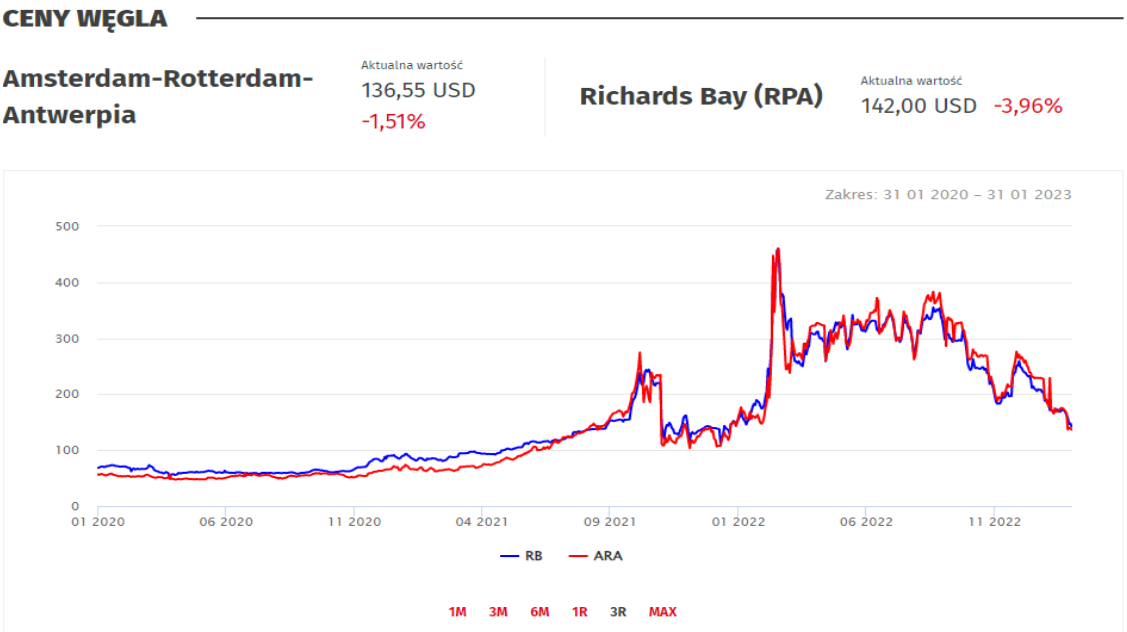
1. diagramma. Dabasgāzes vidējā cena (2020–2023)[4]

[3] Saskaņā ar valsts aplēsēm tiešo labuma guvēju skaits Polijā būtu aptuveni 6600 nodokļu maksātāju, galvenokārt uzņēmēju (no kuriem 6200 ir nodokļu maksātāji, kas iesniedz deklarācijas par ogļu produktiem).

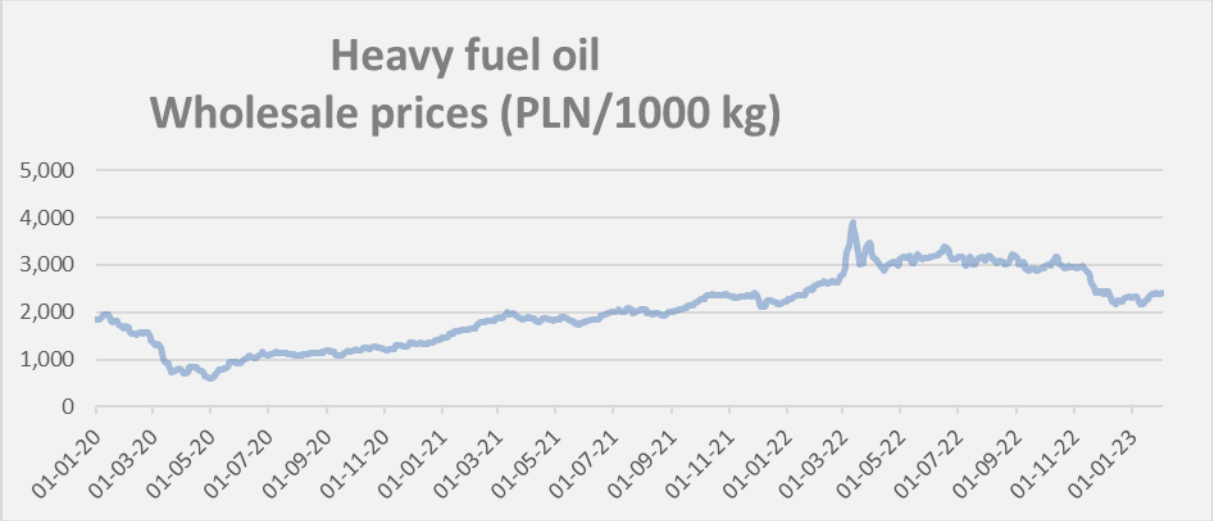
[4] Polijas elektroenerģijas biržas (*TGE*) dati par dabasgāzi.

2. diagramma. Ogļu tūlītējā cena USD (2020–2022)[5]

Saskaņā ar Polijas iestāžu sniegto informāciju iepriekš sniegtajās diagrammās ir atspoguļotas vēsturisko ogļu un gāzes cenu tendences attiecīgajos vairumtirdzniecības tirgos, tostarp cenu pieaugums 2022. gadā saistībā ar ietekmi, ko radījusi Krievijas agresija pret Ukrainu.

3. diagramma. Smagās degvieleļļas vairumtirdzniecības cenas[6]

Papildus datiem par enerģijas cenām Polijas iestādes iesniedza arī turpmāk iekļauto tabulu, kurā minimālie nodokļu līmeņi, kas saskaņā ar direktīvu piemērojami katram energoproduktam, uz kuru attiecas Polijas iestāžu pieprasījums, salīdzināti ar attiecīgajām likmēm, kas Polijā ir spēkā pašlaik (2023. gada janvārī). Iestādes uzsvēra, ka akcīzes nodokļa likmes kurināmajam vienādi attiecas gan uz individuālām mājsaimniecībām, gan komercklientiem.

---

5 Dati par oglēm, pamatojoties uz "ARA" (Amsterdamas, Roterdamas, Antverpenes) un Ričardsbejas (Dienvidāfrika) tirgiem.

6 Pamatojoties uz datiem par "ORLEN" vairumtirdzniecības cenām.

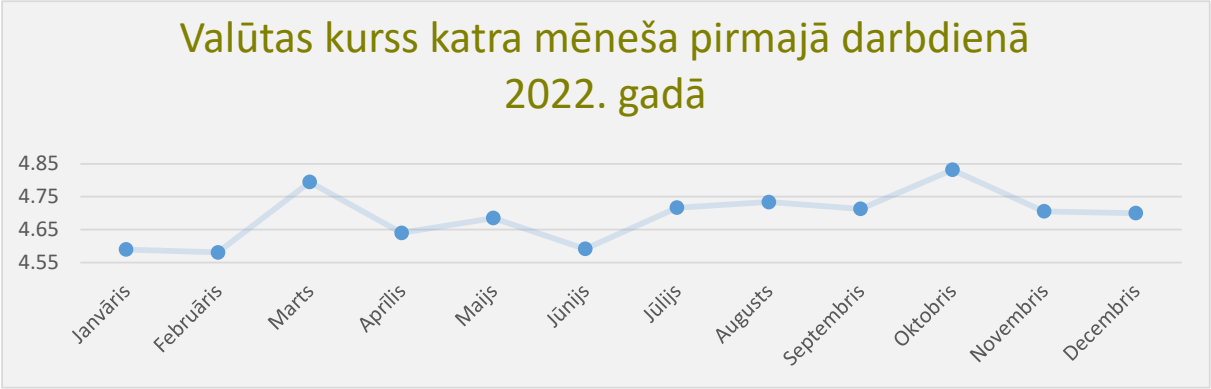
Energoprodukts	**ES minimums (EUR)**	**EUR / PLN (2023)**	**ES minimums 2023. gadā (PLN)**	**Akcīzes nodoklis 2022. gadā (PLN)**	**Akcīzes nodoklis 2023. gadā, nemainot akcīzes nodokļa likmi (EUR)**	**Atšķirība starp ES minimumu un faktiskajiem nodokļiem (PLN)**	**Atšķirība starp ES minimumu un faktiskajiem nodokļiem (EUR)**	**Izmaiņas ES minimumā salīdzinājumā ar faktiskajiem nodokļiem (%)**
Smagā degvieleļļa *(PLN par 1000 kg)*	15	4,832	72,48	69	14,2798	3,48	0,72	5,04
Dabasgāze *(PLN par gigadžoulu augstākās siltumspējas)*	0,3	4,832	1,45	1,38	0,2856	0,07	0,01	5,04
Ogles un kokss *(PLN par gigadžoulu augstākās siltumspējas)*	0,3	4,832	1,45	1,38	0,2856	0,07	0,01	5,04

Ņemot vērā iepriekš sniegto tabulu, saskaņā ar Polijas iestāžu sniegto informāciju direktīvā noteiktie minimālie nodokļu līmeņi un Polijas likmes atšķiras par 5,04 % visiem energoproduktiem, uz kuriem attiecas Polijas iestāžu pieprasījums.

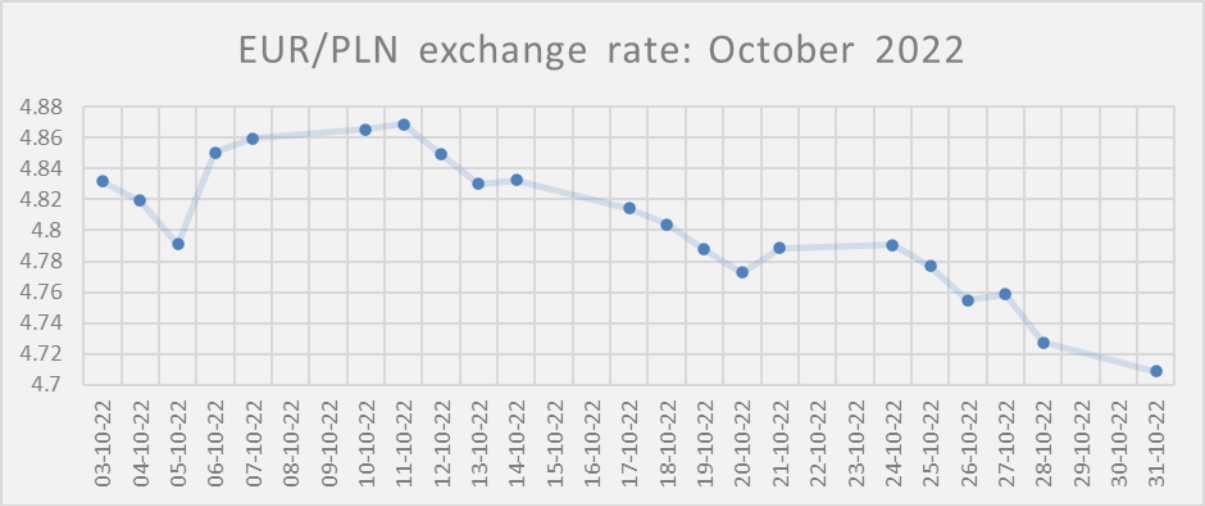
Saskaņā ar Polijas sniegto informāciju akcīzes nodoklis ir cenas sastāvdaļa, attiecībā uz kuru ir iespējama īstermiņa iejaukšanās, lai mazinātu saskaņā ar direktīvas 13. pantu veiktās ikgadējās korekcijas nevēlamo ietekmi.

Lai pamatotu savu pieprasījumu, Polijas iestādes iesniedza Komisijai arī turpmāk norādītās diagrammas, kurās attēloti šādi dati: i) valūtas kurss, kas piemērojams katra mēneša pirmajā darbdienā 2022. gadā (4. diagramma); ii) minētā valūtas kursa izmaiņas 2022. gada oktobrī (5. diagramma) un iii) mēneša vidējais valūtas kurss 2022. gadā (6. diagramma).

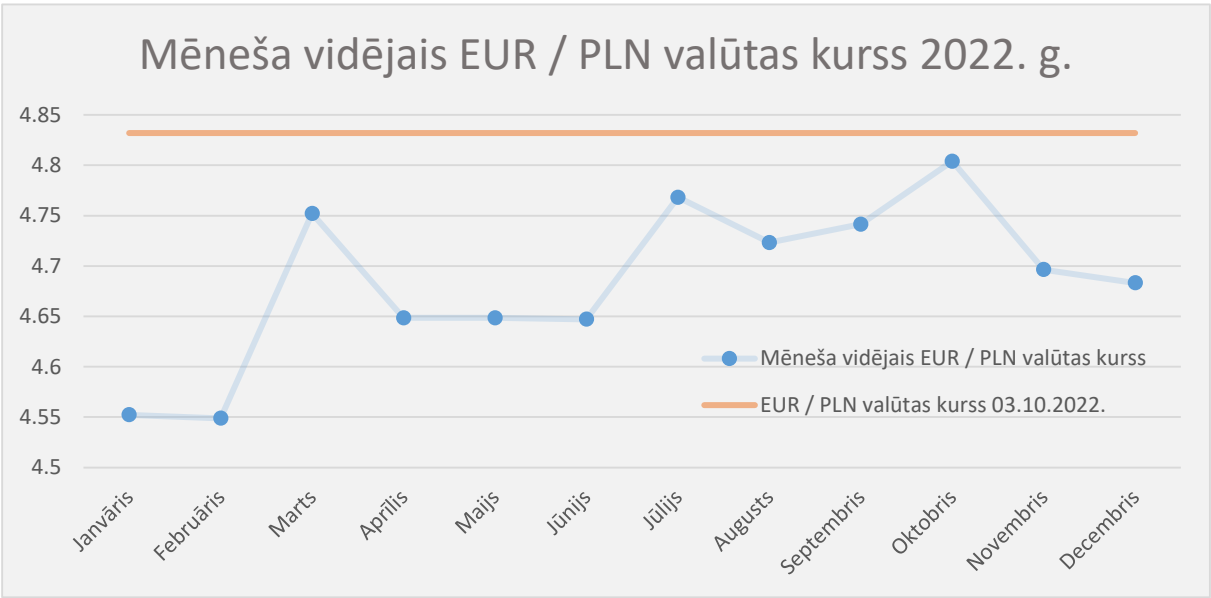
4. diagramma. EUR / PLN valūtas kurss katra mēneša pirmajā darbdienā (2022. gads)

5. diagramma. EUR / PLN valūtas kurss oktobrī (2022. gads)

6. diagramma. Mēneša vidējais EUR / PLN valūtas kurss (2022. gads)

Ņemot vērā iepriekšējās diagrammās sniegto informāciju, Polijas iestādes uzsvēra, ka 2022. gada oktobra[7] izmantošana par atsauci ikgadējai korekcijai saskaņā ar direktīvas 13. pantu negatīvi ietekmēja Poliju. Lai sniegtu papildu pierādījumus par šo nelabvēlīgo ietekmi, tās sniedza turpmāk minēto piemēru, uzsverot, ka akcīzes nodokļa likmes energoproduktiem, uz kuriem attiecas viņu pieprasījums, būtu bijušas direktīvā noteiktajā minimālajā līmenī, ja ikgadējā korekcija būtu balstīta uz valūtas kursu, kāds bija 2022. gada janvārī.

Energoprodukti, uz kuriem attiecas pieprasījums	**ES minimālie nodokļu līmeņi (euro)**	**Akcīzes nodokļa likme (Polijas zlotos)**	**Nodokļa likme, kuras pamatā ir vidējais mēneša EUR / PLN valūtas kurss 2022. gada janvārī**	**Likme 2023. g.**
Ogles un kokss (par gigadžoulu augstākās siltumspējas)	0,3	1,38	0,3 * 4,55 ≈ 1,37	Izmaiņas nav vajadzīgas
Dabasgāze (par gigadžoulu augstākās siltumspējas)	0,3	1,38	0,3 * 4,55 ≈ 1,37	Izmaiņas nav vajadzīgas
Smagā degvieleļļa (par 1000 kg)	15	69	15 * 4,55 ≈ 68	Izmaiņas nav vajadzīgas

Polijas iestādes arī nosūtīja būtisku informāciju par makroekonomikas pamatrādītāju prognozētajām vērtībām 2021.–2026. gadam[8]. Tie liecina, ka prognozētais PLN valūtas kurss attiecībā pret euro 2023. gadā būs 4,6470 (vidēji). Tāpēc saskaņā ar Polijas iestāžu aplēsēm jāpieņem, ka prognozētā summa, proti, 4,6470 PLN, attiecas uz katru mēnesi līdz 2023. gada beigām.

Polijas iestādes uzskatīja, ka ir grūti aplēst ietekmi uz budžetu, ko rada akcīzes nodokļa likmju izmaiņas attiecīgajiem energoproduktiem. Tomēr tās apstiprināja, ka, tā kā likmju korekcija ir neliela, minētajām izmaiņām nevajadzētu būtiski ietekmēt budžeta ieņēmumus, jo īpaši tāpēc, ka enerģijas nesēju augstās cenas rada lielākus budžeta ieņēmumus no PVN[9].

---

7 2022. gada oktobra pirmajā darbdienā PLN valūtas kurss attiecībā pret euro bija visaugstākais 2022. gadā, proti, 4,832.

8 Pamatojoties uz Polijas elektroenerģijas biržas (*TGE*) enerģijas cenām katrai dienai. Cenas izteiktas PLN par MWh; *TGeBase* nākamās dienas cenas.

9 Saskaņā ar Polijas iestāžu aplēsēm saņēmējiem, kuri negūst labumu no akcīzes nodokļa atbrīvojumiem (lielākā daļa personu, kas izmanto ogles un dabasgāzi apkurei, ir atbrīvotas no akcīzes nodokļa saskaņā ar direktīvas 15. panta 1. punkta h) apakšpunktu, piemēram, mājsaimniecības vai energoietilpīgi uzņēmumi), izmaiņas nozīmē izmaksu pieaugumu – **smagās degvieleļļas** gadījumā par aptuveni 0,4 PLN/kg (aptuveni 0,5 PLN/kg ar PVN), **ogļu** gadījumā par aptuveni 1,67 PLN/t (2 PLN/t ar PVN) un E grupas **dabasgāzes** ar augstu metāna saturu gadījumā par aptuveni 0,2 PLN/m^3 (0,27 PLN/kg/m^3 ar PVN).

Ietekme uz budžetu laikposmā, uz kuru attiecas atkāpes pieprasījums, tiek lēsta 9,2 miljonu PLN apmērā. Turpmākajā tabulā, ko iesniegušas Polijas iestādes, ir atspoguļota attiecīgā ietekme uz budžetu attiecībā uz katru attiecīgo energoproduktu.

Energoprodukts	**Ietekme uz budžetu 2023. gada pirmajā pusē** **(miljonos PLN)**
Smagā degvieleļļa un cits apkurei izmantotais kurināmais	2,4
Dabasgāze un citi apkurei izmantotie gāzes kurināmie	4,8
Ogles un kokss	2,0

Tāpēc Polijas iestādes uzskata, ka atkāpe ir nepieciešama.

Pēc tā laikposma beigām, uz kuru attiecas atkāpes pieprasījums, Polija plāno palielināt akcīzes nodokļa likmes iepriekšminētajiem produktiem, lai tās atbilstu ES minimālajiem nodokļu līmeņiem. Tajā pašā laikā tā neizslēdz iespēju pieprasīt atkāpes pagarinājumu.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Atbilstoši 13. panta 1. punktam dalībvalstis, kuras nav ieviesušas euro, vienreiz gadā nosaka euro vērtību valsts valūtā, kura piemērojama nodokļu līmeņu vērtībai. Piemērojamās likmes ir tās, kas iegūtas oktobra pirmajā darba dienā, tās jāpublicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tās stājas spēkā nākamā kalendārā gada 1. janvārī.

13. panta 2. punkts paredz, ka *"dalībvalstis var saglabāt 1. punktā paredzētās nodokļa summas, kas ir spēkā ikgadējās korekcijas brīdī, ja, konvertējot nodokļa līmeņa summu, kas izteikta eiro, nodokļu līmeņa kāpums, izteikts valsts valūtā, nav lielāks par 5 % vai EUR 5, neatkarīgi no tā, kura summa ir zemāka."*

Attiecīgo Polijas valsts likmju palielinājums saskaņā ar direktīvas 13. panta 1. punktu nedaudz pārsniegtu minētās direktīvas 13. panta 2. punktā atļauto 5 % pielaidi.

Pieprasot atkāpi, kas ļautu neveikt valsts likmju indeksāciju, Polijas iestādes pieprasa ļoti nelielu (mazāk nekā 1 procentpunkta apmērā) pagaidu palielinājumu pielaides līmenim, ko piemēro likmju ikgadējai korekcijai uz ierobežotu laiku.

Direktīvas 19. panta 1. punkta pirmā daļa nosaka:

"Papildus iepriekšējos pantos, jo īpaši 5., 15. un 17. pantā noteiktajiem noteikumiem, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij ieviest turpmākus atbrīvojumus vai samazinājumus īpašu politikas apsvērumu interesēs."

Ar pieprasīto atkāpi, kurai ir laika ierobežojums, Polijas iestādes plāno mazināt negatīvo ietekmi, ko, piemērojot direktīvas 13. pantu, radītu nodokļu līmeņu paaugstināšana

nelabvēlīgi augsta euro un zlota valūtas kursa dēļ. Šis samazinājums atbilstu summai, kuru veido valūtas kursa atšķirība pēc ikgadējās korekcijas, kas veikta saskaņā ar direktīvas 13. pantu.

Polija uzskata, ka pagaidu pasākumam būtu daļēji jāatvieglo sociālais un ekonomiskais slogs, kas Polijas mājsaimniecībām un uzņēmumiem rodas pašreizējā ģeopolitiskajā kontekstā. Polijas iestādes šajā sakarā norādīja, ka nodokļa samazinājums nāktu par labu attiecīgo energoproduktu pārdevējiem, kā arī to patērētājiem. Pašreizējā kontekstā tas būtu svarīgi sociālās kohēzijas politikas apsvērumu dēļ.

Iespēju ieviest šādu nodokļa samazinājumu var atļaut saskaņā ar direktīvas 19. pantu, jo tā mērķis ir ļaut dalībvalstīm ieviest turpmākus atbrīvojumus vai samazinājumus īpašu politikas apsvērumu dēļ.

Ierobežotais piemērošanas termiņš ir 6 mēneši, un tas nepārsniedz Enerģijas nodokļu direktīvas 19. panta 2. punktā noteikto maksimālo termiņu, kas šāda veida pasākumam ir 6 gadi, ar iespēju to pagarināt.

Tomēr šādai atkāpei nevajadzētu kavēt Padomi nākotnē pieņemt tiesību aktu, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu grozīt Enerģijas nodokļu direktīvu[10].

Valsts atbalsta noteikumi

Polijas iestāžu paredzētais pagaidu nodokļa samazinājums atbilst attiecīgajiem direktīvā noteiktajiem minimālajiem nodokļu līmeņiem.

Šis priekšlikums neskar Polijas pasākuma vērtēšanu saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem. Proti, priekšlikums Padomes īstenošanas lēmumam neskar dalībvalsts pienākumu nodrošināt atbilstību valsts atbalsta noteikumiem.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Katrs pieprasījums piešķirt atkāpi saskaņā ar Enerģijas nodokļu direktīvas 19. pantu Komisijai ir jāizskata, ņemot vērā: i) vienotā tirgus pienācīgu darbību; ii) nepieciešamību nodrošināt godīgu konkurenci un iii) ES politiku veselības, vides, enerģētikas un transporta jomā.

Saskaņā ar Polijas iestāžu sniegto informāciju šā nodokļa samazinājuma mērķis ir daļēji mazināt sociālo un ekonomisko slogu, kas Polijas iedzīvotājiem rastos, ja nelabvēlīgā euro un zlota valūtas kursa dēļ palielinātos nodokļi augošas inflācijas apstākļos, kas ietekmē gan mājsaimniecības, gan uzņēmumus, daļēji tā nesenā cenu pieauguma dēļ, ko izraisīja konflikts Ukrainā.

Minētajā situācijā pieprasītais pagaidu samazinājums, visticamāk, neietekmēs ES iekšējo tirdzniecību. Ņemot vērā pasākuma ierobežoto ietekmi un ilgumu, tam nevajadzētu kropļot konkurenci un traucēt vienotā tirgus darbību.

Kā uzsvērts paziņojumā par "RePowerEU"[11], Komisija aicina dalībvalstis pieņemt pasākumus, kas veicina enerģijas taupīšanu un samazina fosilā kurināmā patēriņu, vienlaikus

[10] Priekšlikums Padomes direktīvai, kas pārkārto Savienības noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (pārstrādāta redakcija), 14.7.2021., 563 final 2021/0213 (CNS).

[11] Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai *"REPowerEU": Vienota Eiropas rīcība cenas ziņā pieejamākai, drošākai un ilgtspējīgākai enerģijai"* (COM(2022) 108 final, 8.3.2022.).

koncentrējoties uz neaizsargātām mājsaimniecībām un uzņēmumiem. Tomēr, ņemot vērā pasākuma īso darbības laiku un pašreizējos ar ģeopolitisko situāciju saistītos ārkārtas apstākļus, pieprasītā atkāpe šķiet piemērota un samērīga. Pasākumā ir ņemta vērā arī nepieciešamība līdzsvarot Enerģijas nodokļu direktīvas 19. pantā uzskaitītos konkrētos politikas mērķus, jo īpaši ES vides politiku, ar neatliekamo vajadzību nodrošināt cenu ziņā pieejamu enerģiju uzņēmumiem un mājsaimniecībām.

Ņemot vērā šos apstākļus un to, ka pasākumam ir pagaidu raksturs un tā darbības joma ir ierobežota, ir lietderīgi piešķirt pieprasīto atļauju.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Padomes Direktīvas 2003/96/EK 19. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Netiešo nodokļu uzlikšana, uz ko attiecas LESD 113. pants, kā tāda nav Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetencē LESD 3. panta nozīmē.

Tomēr saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu Padomei tika piešķirta ekskluzīva kompetence ar sekundāru tiesību aktu atļaut dalībvalstij ieviest turpmākus atbrīvojumus vai samazinājumus minētā noteikuma nozīmē. Tāpēc dalībvalstis nevar to darīt Padomes vietā. Tādēļ subsidiaritātes princips uz šo īstenošanas lēmumu neattiecas. Katrā ziņā, tā kā šis akts nav leģislatīvā akta projekts, tas nebūtu jāiesniedz valstu parlamentiem saskaņā ar Līgumiem pievienoto 2. protokolu, lai pārbaudītu atbilstību subsidiaritātes principam.

- **Proporcionalitāte**

Šajā priekšlikumā ir ievērots proporcionalitātes princips.
Nodokļa samazinājumi nepārsniedz konkrētā mērķa sasniegšanai vajadzīgo.
Nodokļa samazinājumi ir piemērojami ierobežotu laiku, proti, sešus mēnešus.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Ierosinātais instruments ir Padomes īstenošanas lēmums.
Direktīvas 2003/96/EK 19. pants paredz tikai šāda veida pasākumu.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Pasākumam nav nepieciešama spēkā esošo tiesību aktu izvērtēšana.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šā priekšlikuma pamatā ir Polijas pieprasījums, un tas attiecas vienīgi uz šo dalībvalsti.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Šis priekšlikums attiecas uz atļaujas piešķiršanu atsevišķai dalībvalstij pēc tās pieprasījuma, un ietekmes novērtējums tam nav nepieciešams.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Pasākums neparedz nekādu vienkāršošanu.
Tas ir izstrādāts pēc Polijas pieprasījuma un attiecas vienīgi uz šo dalībvalsti.

- **Pamattiesības**

Pasākums neietekmē pamattiesības.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Minētais pasākums Eiropas Savienībai nerada finansiālu un administratīvu slogu. Tādējādi priekšlikums neietekmē Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Īstenošanas plāns nav nepieciešams. Šis priekšlikums attiecas uz atļaujas piešķiršanu nodokļa samazināšanai atsevišķai dalībvalstij pēc tās pieprasījuma. Tā ir paredzēta uz ierobežotu termiņu, proti, uz 6 mēnešiem.

Piemērojamās nodokļa likmes būs zemākas par minimālajiem nodokļu līmeņiem, kas noteikti Enerģijas nodokļu direktīvā.

Pasākumu var izvērtēt, ja tiek pieprasīts pagarinājums pēc tam, kad ir beidzies tā piemērošanas termiņš.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Priekšlikumam nav vajadzīgi skaidrojošie dokumenti par transponēšanu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Īstenošanas lēmuma 1. pantā ir noteikts, ka Polijai būs atļauts smagajai degvieleļļai, dabasgāzei, oglēm un koksam, kurus izmanto kā kurināmo, piemērot samazinātas nodokļa likmes, kuras ir zemākas par minimālajiem nodokļu līmeņiem.

Īstenošanas lēmuma 2. pantā ir noteikts, ka pieprasīto atļauju piešķir uz sešiem mēnešiem saskaņā ar Polijas pieprasījumu, iekļaujoties direktīvā paredzētajā maksimālajā sešu gadu periodā.

2023/0162 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu Polijai atļauj piemērot samazinātas akcīzes nodokļa likmes smagajai degvieleļļai, dabasgāzei, oglēm un koksam, kurus izmanto kā kurināmo

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai[12], un jo īpaši tās 19. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Polija 2023. gada 3. janvāra vēstulē pieprasīja atļauju saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu piemērot samazinātas akcīzes nodokļa likmes smagajai degvieleļļai, dabasgāzei, oglēm un koksam, kurus izmanto kā kurināmo. Polijas iestādes 2023. gada 15. februārī iesniedza papildu informāciju un precizējumus par pieprasījumu. Atļauja tika pieprasīta uz sešu mēnešu laikposmu no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 30. jūnijam.

(2) Saskaņā ar Polijas iestāžu sniegto informāciju samazinātas nodokļa likmes piemērošanas mērķis ir mazināt negatīvo ietekmi, ko radītu nodokļu līmeņu paaugstināšana nelabvēlīgi augsta euro un zlota valūtas kursa dēļ, piemērojot direktīvas 13. pantu. Šis samazinājums atbilstu summai, kuru veido valūtas kursa atšķirība pēc ikgadējās korekcijas, kas veikta saskaņā ar direktīvas 13. pantu. Samazinājums padarītu piemērojamo nodokļa likmi zemāku par attiecīgajiem minimālajiem nodokļu līmeņiem, kas minēti direktīvas 9. pantā.

(3) Pieprasītā atļauja, visticamāk, nekropļos konkurenci un netraucēs vienotā tirgus pienācīgu darbību. Ņemot vērā pasākuma īso darbības laiku un ar ģeopolitisko situāciju saistītos ārkārtas apstākļus, pieprasītā atļauja šķiet piemērota un samērīga. Atļauja līdzsvaro Direktīvas 2003/96/EK 19. panta 1. punktā minētos konkrētos politikas apsvērumus, jo īpaši Savienības vides politiku, ar vajadzību nodrošināt cenu ziņā pieejamu enerģiju uzņēmumiem un mājsaimniecībām. Nodokļa samazinājums daļēji kompensētu enerģijas izmaksu pieaugumu, un tas netiek summēts ar citiem nodokļu samazinājumiem.

(4) Tādējādi būtu jāatļauj Polijai atbilstoši tās pieprasījumam piemērot samazinātas akcīzes nodokļa likmes smagajai degvieleļļai, dabasgāzei, oglēm un koksam, kurus izmanto kā kurināmo.

(5) Saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. panta 2. punktu katrai saskaņā ar minēto noteikumu piešķirtajai atļaujai ir jābūt stingri ierobežotai laikā. Taču, lai nekavētu

[12] OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp.

pašreizējā regulējuma turpmāku vispārēju attīstību, ir lietderīgi noteikt, ka gadījumā, ja Padome, rīkojoties saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 113. pantu vai citiem attiecīgiem noteikumiem, ievieš tādu grozītu vispārēju nodokļu sistēmu attiecībā uz energoproduktiem un elektroenerģiju, kurai šī atļauja neatbilst, minēto atļauju būtu jābeidz piemērot no dienas, kurā stājas spēkā minētie vispārīgie noteikumi.

(6) Lai nodrošinātu, ka tiek sekmīgi novērstas nelabvēlīgās sekas energoproduktu patērētājiem, būtu jānodrošina, ka Polija nodokļa samazinājumu atbilstoši tās pieprasījumam var piemērot no 2023. gada 1. janvāra.

(7) Šis lēmums neskar Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Polijai ir atļauts smagajai degvieleļļai, dabasgāzei, oglēm un koksam, kurus izmanto kā kurināmo, piemērot samazinātu akcīzes nodokļa likmi, kas ir zemāka par attiecīgajiem Direktīvas 2003/96/EK 9. pantā minētajiem minimālajiem nodokļu līmeņiem.

2. pants

Šo lēmumu piemēro no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 30. jūnijam.

Tomēr, ja Padome, rīkojoties saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 113. pantu vai citiem attiecīgiem noteikumiem, ievieš tādu grozītu vispārēju nodokļu sistēmu attiecībā uz energoproduktiem un elektroenerģiju, kurai šā lēmuma 1. pantā piešķirtā atļauja neatbilst, šis lēmums zaudē spēku dienā, kurā stājas spēkā minētā sistēma.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Polijas Republikai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs